

In Memoriam Stephan Benedict (10 nov.1948, Timisoara – 5 iulie 2022, New York)

Evocare de Adrian Grauenfels

Am aflat cu mare regret despre dispariția amicului Stephan (Pista) Benedict.

Îl cunosc încă din tinerețe când am lucrat amândoi ca ingineri la un institut de construcții bucureștean. Legătura am reluat-o aici în Israel. Pișta ne-a vizitat în câteva rânduri, căutând să obțină lucrări de artă din moștenirea lui Marcel Ianco. Devenise înfocat colecționar de artă și sprijinea financiar diverși exilați în USA. I-a cunoscut pe frații Oișteanu, Nina Cassian, Vladimir Tismăneanu, artiști ca elevul lui Brâncuși, Constantin Antonovici și mulți conducători ai comunității evreiești din NY. Era pasionat de arte, de avangarde și de tango.

Am colaborat la traducerea și editarea multor materiale pe care Pișta le scana și mi le trimitea prin email. Tzara, Iurie Darie, Perahim, Ianco. Am contribuit împreună cu el la o monografie masivă pentru sculptorul Antonovici, pe care l-a moștenit cu circa 80 de sculpturi depozitate un timp într-un container în portul NY. Când portul a cerut eliberarea containerului. Pișta a fost nevoit să mute cele 80 de sculpturi la el acasă. Am primit fotografiile cu apartamentul său înțesat ochi cu sculpturi, tablouri și desene expuse pe toți pereții ca într-o enormă galerie de artă inundată de obiecte și tablouri. În mijloc, trona o sculptură enormă (din lemn) a lui Brâncuși realizată de elevul său Antonovici.

Cred că de la el am aflat de pictorița Paula Rego, iar eu i l-am prezentat pe genialul pictor ucrainian Ilya Zomb. Au urmat traduceri și analize sau articole scrise de Pișta pentru presa americană de limbă română. Era un "pretudindenaar", cum îl numea Nina Cassian, întâlbindu-l la absolut toate petrecerile elitei româno-evreiești din NY. Nu rata expoziții, cumpăra cataloage, cărți de artă și participa la evenimente legate de viața intelectuală a marelui oraș. Avea o memorie fenomenală și reținea nume, fețe și date.

Căuta amiciții și le realiza pe loc, fără probleme. Avea vederi de dreapta, dar rezonabile și bine argumentate. Din păcate, o serie de prietenii s-au deteriorat cu timpul, iar Pișta a scris vehement și cu vădită durere despre aceste căderi. A ajutat nou veniții cu bani, cumpărând artă

de la unii din ei. Cunoștea, practic, pe toată lumea. Mi-a scris picanterii despre Nina și viața boemă a New-Yorkeșilor.

Pleca anual în Argentina la lecții și festivaluri de tango, de unde îmi trimitea fotografii sau filme video cu învingătorii turneelor. O altă mare pasiune era tenisul pe care l-a practicat intens până la un accident major pe teren. A fost operat, ghipsuit... a recuperat și s-a întors la joc. Omul avea timp. Neavând familie își permitea călătorii lungi, (Cuba, Europa), vizite la expoziții și muzee.

Și era foarte mândru de originea sa de evreu-ungur născut la Timișoara și de numele său - Benedict - destinat celor aleși.

În ultimii ani îl preocupa moștenirea colecției sale de artă. O aprecia la sute de mii de dolari. Spunea că nimeni în familie nu este interesat de artele plastice. Mă despart cu tristețe de amicul și hedonistul Benedict.

Să-i fie amintirea vie în inima celor care l-au cunoscut.

2019 Birthday Dance

<https://www.youtube.com/watch?v=sozq4DXZ8T0>

Stephan Benedict : In Memoriam

Romanian Television of New York, 10 iulie 2022

<https://www.youtube.com/watch?v=U9yVjl2FqL4>